

M**K****B****T
Á
J
É
K
O
Z
T
A
T
Ó**

A Társulat új
székhelye:

a Szemplő-hegyi-barlang
fogadóépületében

1025 Pusztaszeri út 35.
(részletek a 2. oldalon)

**PROGRAMOK
RENDEZVÉNYEK**

BESZÁMOLÓK

JELENTÉSEK

RÖVID CIKKEK

KÖZLEMÉNYEK

HÍREK

HIRDETMÉNYEK

1999**SZEPTEMBER—OKTÓBER**

FIGYELEM

ÚJ SZÉKHELYRE KÖLTÖZIK A TÁRSULAT

Régi vágyunk látszik teljesülni azáltal, hogy a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága együttműködési szerződés keretében Társulatunk rendelkezésére bocsátott a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében (Budapest, II. Pusztaszeri út 35.) közel 80 m²-nyi területet.

Az új helyen szeretnénk mindannyiok számára kedvező társulati központot kialakítani, amelyben mindenki megtalálja a neki szükséges információkat.

A földszinti előadóteremben rendszeres előadásokra és oktatásra nyílik lehetőség.

Az új központ kialakításához és a költözés lebonyolításához *várjuk a tagság aktív részvételét és segítségét.* Az elvégzendő feladatok: tisztasági festés az új irodákban, könyvtár, raktár, dokumentumtár, stb. csomagolása, költözés, rakodás. A teljes átköltözést szeptember végén, október elején szeretnénk lebonyolítani. Várjuk jelentkezését azoknak, akik teherautóval, vagy egyéb szállítóeszközzel segítségünkre tudnának lenni, ezzel is csökkentve a költözés költségeit. A jelentkezők hívását a Társulat Titkárságán várjuk, a régi telefonszámon (201-9493).

A segítséget mindannyiok nevében előre is köszönjük.

MKBT Tájékoztató

Megjelenik minden páratlan hónap elején

Kiadja a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

1027 Budapest, Fő utca 68. Tel./Fax: 201-9493. E-mail: mkbt@mail.mtav.hu

Szerkesztő: Fleck Nóra

Felelős kiadó: Börcsök Péter

A tájékoztató számára leadott cikkek, anyagok tartalmáért a szerzőik felelősek.

Lapzárta: minden páros hónap 5-én.

Floppyn és E-mail-en érkező anyagokat Win 95 vagy Word 6.0 formátumban tudunk fogadni.

PROGRAMOK, RENDEZVÉNYEK

MEGHÍVÓ

A Társulat vezetése 1999. október 27-én 16 órakor

ünnepi választmányi ülést

tart a Társulat új székhelyén, a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében (Budapest, II. Pusztaszeri út 35.).

Napirend:

- a Társulat működése, tevékenysége az új székhelyen, új lehetőségek, perspektívák
- a Szervezeti és Működési Szabályzat megvitatása és elfogadása

Az ülést követően 18 órától vetített képes szakmai előadásra kerül sor. A rendezvényen a Társulat minden tagját szeretettel látjuk.

Börcsök Péter
főtitkár

Korpás László
elnök

HALOTTAK EMLÉKÉÜL — ÉLŐK INTELMEÜL

1999. november 1-én, hétfőn 17³⁰-kor csendes megemlékezést tartunk elhunyt barlangkutató társainkról a Szemlő-hegyi-barlang feletti
Barlangkutató Emlék-kertben.

A megemlékezésre minden tagtársunkat és hozzátartozót szeretettel várunk.

BARLANGFÖLDTANI TANFOLYAM

1999 november—decemberben 6 részből álló tanfolyamot tartunk. Az előadások (beszélgetések) követik a Barlangföldtan tankönyv (felújított) változatának tárgyköreit, amik az alábbiak:

- földtani alapfogalmak
- karsztosodás és üregesedés
- üregkitöltődés
- földtani adatgyűjtés
- barlangtérképek földtani felhasználása
- új barlang(rész) felkutatása

Az MKBT jelenlegi anyagi helyzete miatt a tanfolyam részvételi díja 4000 (Négyezer) forint, ami magában foglalja a helyiségbérlést és a jegyzet másolásának díját. A jelentkezés határideje: 1999. október 5., a részvételi díj befizetésével egyide-

jüleg. Kellő számú érdeklődő esetében 2000. január—februárjában a tanfolyamot más városokban is megismételhetjük.

Az előadások hétfőnként 17 órai kezdettel a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében lesznek. A pontos időpontokról – a létszámtól függően – a jelentkezőket értesítjük.

Kraus Sándor

BARLANGKUTATÓK SZAKMAI TALÁLKOZÓJA

Tatabánya, 1999. november 5—7.

A Szakmai Napokat a Társulat ez évben november 5–7. között rendezi meg Tatabányán, a Szabó József Városi Középfokú Kollégiumban. A rendezvény részvételi díja 600 Ft.

Szállás kollégiumi négyágyas szobákban: 560 Ft/fő/éjszaka. (További, egyénileg intézendő szálláslehetőség: Hotel Árpád – Tatabánya, Fő tér 20. Telefon: 34/310-299)

Étkezés: a kollégium menzáján előfizetéses reggeli (150 Ft), ebéd (300 Ft) és vacsora (300 Ft) rendelhető meg.

Megközelítés: vonattal érkezőknek Tatabánya vasútállomástól az 5-ös helyi járatú autóbusszal a Tél utcai megállóig, gépkocsival érkezőknek az autópálya óvárosi lehatárolásától a Táncsics Mihály út – Budai út útvonalon.

PROGRAM:

November 5. péntek

17⁰⁰ – Regisztráció

Kötetlen beszélgetés, ismerkedés, video- és diavetítési lehetőség

November 6. szombat

- 8⁰⁰ – Reggeli
 9⁰⁰ – Megnyitó (Dr. Korpás László)
 A Cholnoky-pályázat eredményhirdetése (Székely Kinga)
 10⁰⁰ – Előadások
 12³⁰ – Ebédszünet
 14⁰⁰ – Előadások
 18⁰⁰ – Vacsoraszünet
 19³⁰ – Video- és diavetítések

November 7. vasárnap

- 8⁰⁰ – Reggeli
 9⁰⁰ – Előadások
 12⁰⁰ – Elnöki zárzó
 12³⁰ – Ebéd, majd hazautazás

Az előadások időtartama max. 20 perc, kérjük az előadóktól ennek betartását. Tervezzük az előadások kivonatos anyagának megjelentetését. Kérjük az előadókat, hogy anyagukat ábrákkal és táblázatokkal max. 2 oldal terjedelemben Winword 6.0 szerkesztőprogramban 3.5"-ös mágnes-lemezen szeptember 30-ig juttassák el a Társulat Titkárságához.

A szervezés hatékony lebonyolítása érdekében kérjük a Tájékoztató végén található jelentkezési lap szeptember 20-ig történő visszaküldését. Ez a szállás- és étkezésbiztosítás, valamint az előadások beosztása miatt rendkívül fontos, ezért kérjük a határidő pontos betartását.

KÜLFÖLDI RENDEZVÉNYEK**Hétfélig szeminárium****Széndioxid (CO₂) és szerepe a karbonátkarsztok fejlődésében**

1999. október 15–17. Donnstetten (Sváb-Alb)

Előadások, viták és terepi programok.

Részvételi díj: 80 DM (tartalmazza a 2 éjszakai szállást /hálózsák kell/ és teljes ellátást péntek vacsorától vasárnap reggeliig).

Jelentkezés: szeptember 30-ig.

Részletes tájékoztatás a Titkárságon.

Casola '99, MILLENNIUM

Barlangásparty, információk, századvégi barlangásztalálkozó

1999. október 29–november 1.

A Bologná-tól 50 km-re levő Casola Valsenio-ban 1993 óta évente megrendezett nagyszabású találkozó, melynek 1997-ben 2069 résztvevője volt a világ minden tájáról. Technikával, fejlesztéssel, kutatással kapcsolatos bemutatók, kiállítások; a "jövő pavilonja", szpeleobár, zene, stb.

Tájékoztató: casola99@ssi.geomin.unibo.it

<http://ssi.geomin.unibo.it/casola99>

BESZÁMOLÓK, JELENTÉSEK, RÖVID CIKKEK

JELENTÉS A XV. VULKÁNSZPELEOLÓGIAI TÁBORRÓL

A XV. Vulkánszpeleológiai Tábor 1999. július 3–7. között került megrendezésre. A tábor központja Abaújszántón, a Miskolci Egyetem Aranyos-völgyi házában volt. Tevékenységünket főként az tette ki, hogy a Tokaji-hegység déli részén eddig ismeretlen barlangokat találjunk, és ezeket kataszterszerűen feldolgozzuk.

A tábor ideje alatt 23 új barlangot sikerült találni, melyeknek terepi feldolgozását elvégeztük. A Tokaji-hegységben így jelenleg már 274 barlangról van tudomásunk. Az újonnan talált barlangok mindegyike savanyú piroxénandezitben levő üreg, döntő többségükben másodlagos úton, repedések széthúzóásával és kötömbök egymásra gurulásával keletkeztek.

A táborhoz kapcsolódóan látogatást tettünk a hegység szlovákiai részén, az eperjesi kollégák meghívására. Ők eddig 16 barlangot ismertek meg a hegységből. Ezek közül hatot volt szerencsénk meglátogatni, valamint egy újabb barlangot is találtunk Delnekakasfalva (Kokošovce) térségében.

Tevékenységünket a Karszt és Barlang Alapítvány és a Miskolci Egyetem támogatta, melyet ezúton is köszönünk.

Eszterhás István

BARLANGFELTÁRÁS

A Myotis Barlangkutató Csoport nyári tábora keretében a Peskő-katlani-barlangban újabb részek feltárásával kb. 50 m mélységet ért el. Az új szakaszok hossza kb. 100 m, feltérképezésük folyamatban van.

Lengyel János

A PLÓZER ISTVÁN VÍZ ALATTI BARLANGKUTATÓ SZAKOSZTÁLY NYÁRI TÁBORAINAK EREDMÉNYEI

ODK-s barlang

Az 1990-ben felfedezett és korábban Szarvad-árki-barlang néven ismert forrászájat tavaly kezdtük kutatni. Szokványos profilunkkal szemben ez a hely nem víz alatti kutatásaink egyik színhelye. Úgy jellemezhetnénk, hogy korábban a Bakony-hegység víznyelőit, barlangjait bontó különítményünk itt éli ki az ezzel kapcsolatban fellépő indulatait.

A fent említett objektum Bakonybél-től néhány kilométerre, a Kőrös-hegy lábánál található. Bejárati nyílása – mely a völgyre néz –, szépen oldott, íves szelvényű, típusos forrászáj. Hossza kb. 5 méter, végét egy több száz kilós kőblokk zárja le. Néhány méterrel feljebb, a hegyoldalban található a barlang belső termének felszakadt nyílása, mely reményt adott a folytatás kutatásához. Idei táborozásaink során az eredetileg teljesen feltöltődött terem talpszintjét több, mint 2 méterrel süllyesztettük le, majd a hegyoldalban is nyomon követhető hasadék mentén a főte folyamatos biztosításával haladtunk előre a kutatótárral. A munka folyamatos előrehaladtával a szelvény egyre nagyobbak tűnt, így kénytelenek voltunk csak az

egyik fal mellett előre haladni. Szerencsére a kitöltés mindenhol jól rétegzett és stabilan áll. Legutóbbi táborunk utolsó napján a kitöltésből állati eredetű szemfog, állkapocstörödékek és egyéb csontok kerültek felszínre. Az üledékben ezen kívül koromréteg maradványai is kirajzolódtak. A Magyar Nemzeti Múzeum Őslénytani Osztályán megvizsgált csontokról eddig kiderült, hogy azok a pleisztocén korból barlangi medvétől, hiénától és gímszarvastól származnak. A barlang módszeres továbbkutatását folytatjuk.

Kutatások a Király-erdő és a Bihar-hegység barlangjaiban

Július 16-25-ig tartó túránk során kolozsvári barlangászok szakmai kalauzolása segítségével felkerestünk néhány már ismert, illetve új barlang feltáráásával biztató forrásbarlangot. Elsőként az Izbindis-forrásbarlanghoz utaztunk, de annak opális vize a merülést teljesen lehetetlenné tette.

Ezt követően Esküllő szomszédságában szépen fejlett, többszintes barlangrendszer jelenlétére utaló barlangok forrásbarlangjába ereszkedett le egyik kutatótársunk, hogy felszerelés nélkül megvizsgálja a szifont. A lejutást egy törmeléklejtő nehezítette meg, amit letúrva lejutott a vízszintig. Kisvártatva félmeztelenül, a testén sötétbarna foltokkal tért vissza a felszínre, kicsit bosszankodva. Vezetőnk ezt követően elmesélte, hogy "hja" a kb. 500 m légvonalbeli távolságra lévő víznyelőbe az ott működő mészégetők pakurát engednek, ami ebben a szifonban lát újra napvilágot. Az olajfoltokat a helyszínen csak a réten történő hosszas kúszással, majd a patakban iszapos és sóderes pakolásokkal lehetett eltávolítani.

Harmadik állomásunk az Izbucul de la Gara Bulz-barlang volt. A vizet két irányból lehetett megközelíteni, de csak felszerelés nélkül. A hely biztatónak tűnik, de előbb hozzáférhetővé kell tenni.

Már ismert forrásbarlang a Davele-forrás. A barlang száraz, árvízi túlfolyó bejárata előtt elvezető út alatt fakad az aktív forrás. Bejáratának méretein itt is elcsodálkoztunk, kiváltképp akkor, amikor megtudtuk, azon keresztül is úsztak már be bűvárok. A beúszást nagyobb kötömbökből álló meredek omladéklejtő veszélyezteti. Az árvízi túlfolyó barlangja tágas, abból nagyobb szelvényű szifon indul. Sajnos itt a már korábban beépített vezetőkötél kb. 15 m után főtéig felhalmozódott iszapba fúródik, továbbúszni nem lehet.

A Bihar-hegységbe átutazva elsőként a Ponoras-völgyébe látogattunk, ahol a Pestera de la Izbucul Ponoras-forrásbarlangot vizsgáltuk át. A forrás felett egy 4–5 m mély hasadékon lehet lejutni a patakszintre. Innen egy szűk járat indul, mely a víz alatt folytatódik. Itt kb. 15 métert sikerült előreúszni, azonban a szűk hely nem tette lehetővé a biztosítást, így egyelőre felfüggesztettük a munkát.

Legígéretesebbnek a Biserica Scochii-barlang szifonja tűnt. Itt már az első merülések alkalmával sikerült két szűkületen átúszva, majd egy tágas aknában felemelkedve levegős terembe jutni. Innen rögtön újabb rövid szifon indult, mely után keskeny, patakos folyosó következett. Ezt újabb rövid szifon követte, mely újabb keskeny, ősmaradványok és éles peremű kipreparálódott telérektől gyötrelmes járatba vezetett. 60 m után a járat a negyedik szifonban tovább folytatódik, kényelmes, nagy szelvényben, várhatóan kis mélységgel. Az eddig feltárt szifonsor legmélyebb pontja az 1. szifonban, -7,5 m-en van. Feltárást tovább folytatjuk.

Befejező programként a Padis-fennsík egyik eddig ismeretlen forrásbarlangját, az Izbucul Mic-barlangot vizsgáltuk meg. Már az előzetes terepszemle is biztató képet mutatott: A járat nagy szelvényben folytatódik a víz alatt. Másnap több bűvár

Pestera Biserica Scochii
(vázlat)

4. szifon

3. szifon

2. szifon

akna

1. szifon

szűkületek

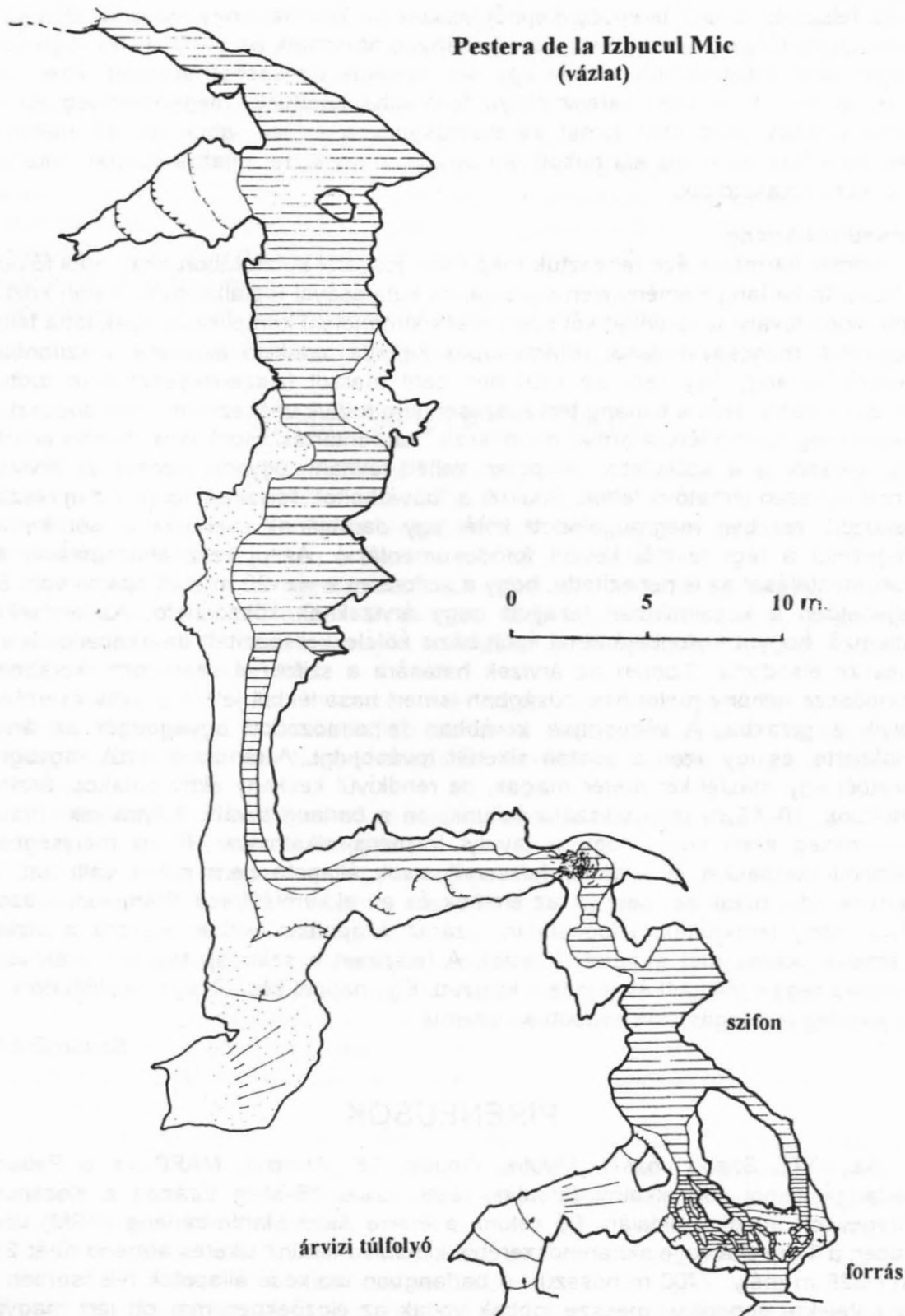
szifon bejárata

főág

0 5 10 m.

**Pestera de la Izbuluc Mic
(vázlat)**

beöltözve, két bűvár teljes felszerelésben a vízben készülődött, miközben egyikünk a víz felszínén történt terepszemléjéről visszaérve közölte, hogy átúszott. Dohogva leakasztottuk felszereléseinket, majd néhányan átúsztuk az 5–10 cm-es légréven. Tágas járat ment tovább, amely egy 4–5 méteres vízeséshez vezetett. Ezen felmászva kb. 15 m után keresztirányú folyosóba jutottunk. Megközelítőleg 70 m tavas-patakos járat után ismét keresztvasadékbába értünk, ahol kb. 15 méterrel később a főte ismét víz alá bukott. Az opálos, nagy víztér miatt a további kutatást későbbre halasztottuk.

Kossuth-barlang

Immár harmadik éve rendeztük meg nyári jósvafői kutatótáborunkat, ahol főként a Kossuth-barlang Reménytelen-szifonjának kutatásával foglalkoztunk. Talán köztudott, hogy tavalyi táborunkat két szerencsés kimenetelű komplikáció szakította félbe (légtömlő megcsavarodása, villámcsapás keltette indukció bejutása a szifonban merülő bűvárig). Így sem az 1997-ben bent maradt felszereléseket nem tudtuk felszínre hozni, sem a barlang térképezését nem tudtuk véghezvinni. Idén augusztus elején még kisebb létszámmal, mindössze "karbantartási munkákra" futotta erőnk-ből. Először is a szűkületek állapotán kellett javítani, ugyanis azokat az árvizek ismét nehezen járhatóvá tették. Sikerült a "bűvárboltot" felszínre hozni. Az új részbe behúzott, részben megrongálódott kötél egy darabjának cseréjére is sor került. Végezetül a régi részről készül fotódokumentáció. Az új rész átvizsgálását és dokumentálását az is nehezítette, hogy a szifonban a víz -20 m alatt opálos volt. Ez feltehetően a közelmúltban lezajlott nagy árvizeknek köszönhető. Az árvizekre jellemző, hogy a szifonbejáratnál épült bázis kötelekkel rögzített deszkapallóit a víz messze elsodorta. Szintén az árvizek hatására a szifonnal szemközti, korábban mindössze néhány méter hosszúságban ismert hasadékból jelenleg aktív csermely folyik a patakba. A végpontján korábban felhalmozódott agyagdugót az árvíz kilökhette, és így azon a ponton sikerült továbbjutni. A rendkívül szűk, agyagos járatból egy másfél-két méter magas, de rendkívül keskeny aktív patakos járatba jutottunk. 10–15 m után visszafordultunk, de a barlang tovább folytatódik. Újabb érdekesség ezen kívül, hogy a tavalyi incidens alkalmával 30 m mélységben eldobott lámpákkal és órákkal felszerelt sisak állapota nem sokat változott. A lámpák nem áztak be, bennük az elemek és az akkumulátorok (Panasonic) azon kívül, hogy lemerültek, kifogástalan, száraz állapotban voltak. Az óra a vízből kiemelve pontos időt mutatott (Casio). A felszínen a számlap teljesen üres volt, másnap reggel villogott és mindent kijelzett. Egy nappal később újra beállítható volt és jelenleg is kifogástalan állapotban üzemel.

Szabó Zoltán

PIRENEUSOK

Az UTTE Szabó József, Myotis, Óbudai SE, Ariadne, MAFC és a Pybacs barlangászaiból álló alkalmi társulás 1999. július 16-31-ig túrázott a Középső-Pireneusok mindkét oldalán. Fő célunk a Pierre Saint Martin-barlang (PSM) volt. Ebben a Tette Sauvege aknarendszeréből kiindulva tettünk sikeres átmenő túrát 21-en (-828 m mély, 7700 m hosszú). A barlangban uralkodó állapotok (elsősorban a fix kötelekre gondolva) messze jobbák voltak az előzőekben már ott járt magyar kutatók által elmondottaknál, ami kellemes meglepetést jelentett.

Barlangos programként még a Lonnet Peyret igen látványos aknarendszerébe ereszkedtünk be, bár alkalmi belga barlangász "barátaink" mindent megtettek, hogy ezt meghiúsítsák. Túrúztunk az Arphidia-barlangban, valamint a Verna-teremből kiindulva megpróbáltuk a PSM végpontját elérni, ez azonban 6 órás teremben mászogatássá alakult át (legjobb eredmény: 75 m V[↑]).

Számunkra az igazi nagy durranás a kanyonozás volt, ez mindenki számára bejött! A felkeresett francia kanyonok listája: Ravin d' Altagneta (0,5 km, -300 m), Canyon d' Harzubia (2,0 km, -270 m), Holzarte és Olhadibia-kanyonok turista része. A spanyol oldalon "végigcsúsztuk" a Barranco Aguale-t (1,5 km, -450 m), Barranco Chinipi-t (1,0 km, -400 m) és Barranco Zelaia-t (1,5 km, -240 m). Tapasztalatainkat szívesen átadjuk bárkinek!

Ezúton is köszönjük Bajna Bálint és Marek Edit segítségét!

Kucsera Márton (06-30/969-7926) és Kunisch Péter (06-1/321-2234)

CANIN '99 NYÁRI TÁBOR

1999. augusztus 16—29 között – a Tájékoztatóban is közzétett – kéthetes kutatótábor volt a Júliai Alpok olasz részén, Sella Nevea felett.

A 40 fős tábor a Monte Canin oldalában 1650 m magasan található, általunk buckás rétnek keresztelt helyen, a Bila Pec mögött ütöttük fel.

A kutatótábor célja a hegyoldalban már előző nyáron talált barlangok további kutatása és bontása volt, annak érdekében, hogy megközelítsük aktív járatokon keresztül a Gortani új részeit, amelyek a kutatási terület alatt 150—200 m mélyen közel 7 km hosszban húzódnak.

A számtalan megkutatott hasadék és barlang közül végülis 12 barlangot tartottunk érdemesnek a továbbkutatásra és a dokumentálásra. 3 barlangban bontottunk az idehaza már hagyományosnak mondható módszerrel (kapa, vödör, bontóvas).

— a H6-os útmenti-barlangban -16 m mélyen az erős huzat több apró hasadékból tört elő, ezért itt a munkát abbahagytuk,

— a Bianchetti-barlangban az egyik legígéretesebb bontásnál az aknátalphez közelítve pénteken megnyílt egy kis hasadék erős huzattal, de idő hiányában a bontást csak jövő nyáron folytathatjuk,

— a MAFC-os-barlang 17 m hosszú kuszodájából 6,5 m³ laza kötörmelék kitermelése után sikerült bejutni egy kicsi, de tágas 4,5 m mély aknába, ahol a szűk meanderben HILTI-technikával 3 m-t haladtunk előre. A szűk meander folytatásából 3,1 C°-os erős huzat jelezte a követendő irányt,

— a fensíkon talált aknák közül a H10-es bizonyult a legmélyebbnek -72 m-es mélységével,

— Kutya-barlangja: terepbejárás közben Németh Zsolt és Tisza Gyöngyvér rátalált egy kicsiny, huzatos lyukra. Alig 10 percnyi bontás után egy rókalyukból járható meanderbe jutottak, amelyet kisebb aknák szakítottak meg. Délután a végponti szűkület átvésése után bejutottunk egy 11 m mély, aktív aknába, amely egy újabb meanderben folytatódott. Ezt azonban ugyancsak idő hiányában már nem tudtuk tovább bontani, de itt is erős huzatot észleltünk, ami folytatást ígér,

— Pünkösdi-barlang: a tavaly felfedezett 300 m hosszú, vízszintes járatból Borzsák Sárinak és Kucsera Marcinak sikerült bejutni az aktív lefelé vezető barlang-

rendszerbe. Ehhez előbb át kellett küzdeniük magukat egy 35 m hosszú, gerinctekerő és csontapritó meanderen. A tekervényes meander-rendszerből 3, egymással párhuzamos, 30 m mély akna vezet tovább egy szűkületen keresztül egy 8 m mély aknába. A huzat és a vízfolyások alapján feltételezhető, hogy a Pünkösdi-barlang iránya is a Gortani felé vezet. A Pünkösdi egyébként a most feltárt részekkel eléri a 700 méteres hosszúságot.

Összesítve a kéthetes tábor eredményeit: új barlangfeltárás 781 m, ebből térképezve 580 m. A munka során kitermelt anyag 12 m³ (MAFC-os, H6-os, Bianchetti).

Felhasznált technika: 2 kW-os áramfejlesztő (DUALP, Simon B., Horváth R.), BOSCH fejtőkalapács (Gemenata), HILTI akkus fúró (BAMESZ), 2 db Rioby motoros fúró (Csóka és a BEAC), HILTI patrontechnika (Kertai József), 200 m speleokötél (Tengerszem Sport, BEAC)

A táborban 40 fő vett részt a MAFC, Papp Ferenc, Szabó József és BEAC csoportokból.

10 fő túrázott egyet a közeli -410 m mély Novelli-barlangba, melynek fő látványossága az alján egy 160-as monumentális akna.

Szeretnénk megköszönni a lelkes munkát a tábor valamennyi résztvevőjének. Ki kell azonban emelni a lányokat, közülük is név szerint: Borzsák Sári, Czitán Gabi, Rabitovszky Alice, Szabó Emőke és Török Ágit, akik ifjú koruk, illetve kezdő barlangász létükre példát mutattak a sokat tapasztalt fiúknak is. Végül köszönjük önzetlen támogatóinknak, hogy technikai eszközökkel segítették a tábor sikeres munkáját.

Börcsök Péter és Kucséra Márton

KÖZLEMÉNYEK, HÍREK

VEZETŐ TESTÜLETEK HATÁROZATAI

ELNÖKSÉGI HATÁROZATOK

Elnökségi ülés: 1999. június 29.

Az Elnökség

- elfogadta a Társulat 1999. II. félévi munkatervét (lásd alább), melynek keretében jóváhagyta a Társulat új helyre költözését, döntött arról, hogy nem igényli az auditálást, s az eddigiekhez hasonlóan folytatja a szerződéses munkák végzését (16/1999);
- a Barlangi Mentőszolgálatnak a Társulattal szemben fennálló pénzügyi igényét jogosnak tekinti, ugyanakkor ennek mértékét megállapodástól teszi függővé, megtalálva a kölcsönös középutat (17/1999);
- elfogadta, hogy a Karszt és Barlang főszerkesztői posztjára dr. Korpás Lászlót terjeszti a Választmány elé (18/1999);
- elfogadta, hogy a Szervezeti és Működési Szabályzat munkapéldányként kerüljön a Választmány elé azzal a megjegyzéssel, hogy a következő ülésre már a meghívóval együtt kiküldésre kerül, hogy az esetlegesen felmerülő javaslatokkal kerüljön a Választmány elé terjesztésre (19/1999);

- 29 fő tagfelvételi kérelmét elfogadta (20/1999);
- elfogadta a Barlangvilágítás című konferencia 2000. évi megrendezésére vonatkozó előterjesztést.

VÁLASZTMÁNYI HATÁROZATOK

Választmányi ülés: 1999. június 29.

A Választmány

- elfogadta a Társulat 1999. II. félévi munkatervét (6/99);
- egyhangúlag elfogadta dr. Korpás László személyét a Karszt és Barlang főszervezői tisztre.

A MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT 1999. II. FÉLÉVI MUNKATERVE

(Elfogadva az 1999. június 29-i választmányi ülésen)

1. *Anyagi, gazdasági konszolidáció:* határidő: 1999. december 31-ig
- tárgyalásokat kezdeményezünk a MTESZ gazdasági vezetésével (átütemezés, biztosítékok, hitelkeret) [megtörtént],
 - a további adósság növekedésének megállítása. Ennek érdekében más olcsóbb és céljainknak megfelelő iroda keresése, önkormányzatoknál, nemzeti parkoknál egyéb lehetőségek felkutatása. Dr. Tardy János helyettes államtitkárnál, a Természetvédelmi Hivatal elnökénél, valamint dr. Laubál Lászlóval, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóságának vezetőjével történt egyeztető tárgyalások eredményeként a Társulat új elhelyezésére a Szemlő-hegyi-barlang fogadóépületében az emeleti irodasort 52 m² iroda + 26 m² galériát havi 40 000 Ft + ÁFA ellenében, általunk meghatározott időponttól rendelkezésünkre bocsájtják. [Jelenleg 95 000 Ft/hó] A szerződésben foglalt összeg tartalmazza a felmerülő közvetlen rezsiköltségeket, úgymint villany és fűtés, valamint az előadóterem használatát.
 - számvitel (könyvelés és bankszolgálat) MTESZ-en kívüli megoldása [a könyvvizsgálat véleménye alapján változtatás nem indokolt].

Fenti lépéseket az alábbiak szigorú megtartásával kívánjuk végrehajtani:

- MTESZ tagság fenntartása a csökkenő támogatások igénybevételével,
- szakaszos átköltözés, a biztosítékok fenntartásával,
- a könyvvizsgálatot, számviteli és pénzügyi átvilágítást, amely az alábbiakra terjedt volna ki: 1998. évi mérleg, 1998. december 31-i beszámoló, állóeszközgazdálkodás, tárgyi eszközök, készletek szűrőpróbaszerű leltározása, költséggazdálkodás, nem adószakértői betekintés a könyvelésbe, TB és ÁFA körbe, auditálás 250 eFt [a Felügyelő Bizottsággal kibővített elnökség az auditálástól – anyagi okokból – eltekintett, a Társulat új vezetésének bizalmat szavazott, amelyet a Választmány megerősített],
- külső támogatók, szponzorok, pályázatok igénybevétele,
- nyereséges rendezvények körének bővítése,

- szerződéses és megbízási munkákból származó bevételek növelése (új rendszer kidolgozása, melyet az SZMSZ szabályoz),
- szerződéses munkák 99. II. félév:
 - Nagybányai út 92. (üregfeltárás),
 - Babál-barlang lezárás helyreállítása,
 - beszivárgási mérések a Pál-völgyi-bg. felett,
 - Suba-lyuk II. ütem [*fenti munkák elvégzése megtörtént*];
- tagdíjbevételek növelése (az alapszabály vonatkozó rendelkezéseinek szigorú betartásával) Az elmaradt tagdíjak rendezésének utolsó határideje: 2000. január 31. az alapszabályban rögzített feltételek szerint.

2. *Felügyelő Bizottsággal* a korábban felmerült problémákat, vizsgálatot kölcsönösen megnyugtató módon lezárni [*A választmányi ülés idejéig megtörtént.*]

3. *Szakbizottságok felülvizsgálata, megújítása, igény szerinti létrehozása.*

Szakbizottságvezetők, felelősök felkérése, különös tekintettel az ifjúsági, sport és oktatási vonalra, nem elhanyagolva a szakmai-tudományos bizottságok létrehozását sem.

Az egyik nagyon fontos új szakbizottság az Informatikai Szakbizottság lesz. [*Kérjük a csoportok, csoportvezetők és egyéni tagok jelentkezését és szándéknyilatkozatát a régi és új szakbizottságok működtetéséhez.*]

4. Oktatás

Az MKBT nem kívánja kisajátítani az oktatást, annál is inkább, mert erre nincs törvényes felhatalmazása, de felelősséget érez, hogy az ifjúság megkapja a kellő képzést a tudományos és sporttevékenység minél jobb elsajátítása érdekében. Elképzelésem, melyhez kérem a vezetőség támogatását a következő. Az MSZOR (Magyar Szeleológiai Oktatási Rendszer) tervezet segítségével az oktatásban érdekelt felek koordinációs bizottságot alkotnak az illetékes hatóság (KöM közreműködésével). Közös lépéseket tesznek és akreditáltatják magukat, hogy az oktatás, lehetőség szerint az őszi folyamán beinduljon.

Gondoskodni kell arról, hogy a vidéki csoportoknál minél több oktatásra alkalmas személy legyen. Törekedni kell arra – a színvonal és követelményrendszer fenntartása mellett – hogy az oktatás ne legyen a budapesti csoportok kizárólagos joga. Az oktatás piaci alapokra helyezését, legalábbis a kezdeti időszakban lehetőség szerint kerülni kell az oktatottak érdekében. Kevés a képzett oktató és előadó.

5. *Kapcsolattartás csoportokkal.* A Társulat vezetősége a jövőben lehetőséget kíván teremteni arra, hogy tagcsoportjait személyesen felkeresse klubnapjukon, előadás kíséretében, a kutatási területükön, és a nyári kutatótáboraikban.

6. *Kiadványok, információk, könyvtár, folyóiratok*

- meglévő könyvek, folyóiratok, térképek katalogizálása, gépre vitele, a nyilvános hozzáférhetőség érdekében,
- az újonnan érkező folyóiratok és kiadványok szemlézése, rövid ismertetése (Barlangbibliográfiai Figyelő ismételt életrehívása, közzététele a honlapokon + Tájékoztatóban),

- internetes honlapok vezetőiből Informatikai Szakbizottság létrehozása,
- a Tájékoztató évközi számaiból minden év végén egy fotókkal és térképekkel illusztrált, esetlegesen kibővített összefoglaló szám megjelentetése, határidő: 2000.

Fenti munkaterv megvalósításához a Társulat vezetése szervező készségét biztosítja, de mi magunk ehhez kevesek vagyunk, ezért várjuk a fentiek megvalósításához további ötleteiteket és aktív részvételeket.

A Környezetvédelmi Minisztérium a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulattal közösen 1999-ben is meghirdeti az immár hagyományos

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZATOT

A pályázat célja: a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat keretén belül működő barlangkutató csoportok, személyek által barlangokban végzett feltáró és tudományos munka dokumentálásának fellendítése, a dokumentáció színvonalának emelése, a KöM TvH Barlangtani Osztálya barlangnyilvántartási rendszerének fejlesztése, a KTM 13/98. Évi rendeletében foglaltak teljesítése érdekében.

Pályázni két kategóriában lehet: egyéni és csoportos.

Egyéni kategóriában a Társulat egyénileg és csoportokban tevékenykedő tagjai egyaránt pályázhatnak a karszt- és barlangkutatással kapcsolatos:

- 1998. évben megjelent publikációval (hazai vagy külföldi kiadásban),
- 1998. évben elhangzott előadás teljes anyagával (az előadás helyének, időpontjának és a rendezvény programjának csatolásával),
- 1998. évben kidolgozott és benyújtott TDK dolgozattal vagy középiskolai szakmai tanulmányi versenyre készült dolgozattal,
- saját kutatási eredményeket összefoglaló, még nem publikált tanulmánnyal,
- egyéni bibliográfiai tevékenységgel (szakbibliográfia, időszaki bibliográfia feldolgozása),
- videofilmek készítésével.

Csoportos kategóriában a pályázaton kizárólag a Társulat keretében működő csoportok, ill. kutató kollektívák (nem megbízásos munkát végző ad hoc bizottságok, előzetes munkatervet benyújtó, legalább három egyéni kutatóból álló kollektívák) vehetnek részt éves jelentésükkel, ill. zárójelentésükkel.

A jelentések nem tartalmazhatják az előző években leadott részek ismétlését, zárult kutatási összefoglalás kivételével, akkor is csak röviden, nem szó szerinti ismétlésként. A megbízásos munkák keretében végzett tevékenység nem értékelhető.

A pályázat felépítésének és értékelésének szempontjai:

- 1) 1998. évi munkaterv
- 2) Összefoglalás (a jelentés egyes fejezeteinek tömör összegzése) 0–10 pont
- 3) Feltáró és barlangvédelmi tevékenység, ezek dokumentálása (szöveges ismertetés, térkép- és fotódokumentáció, műszaki leírás, stb.) 0–25 pont

- 4) Tudományos munkák (karszt- és barlangtani alapkutatás vizsgálat, megfigyelés, mérés, kísérlet, kutatási módszer és eszközfejlesztés) 0–25 pont
- 5) Dokumentációs munkák (kataszterezés, nem új feltárásokra vonatkozó térkép- és fotódokumentáció, film, barlangi túrakalauz, útvonal ismertető, bibliográfia, stb.) 0–25 pont
- 6) Csoportélet (túrák, rendezvények, tanfolyam, publikációk, oktatás, képzés, stb.) 0–15 pont
- Összesen: max. 100 pont

A pályázatokat két példányban 1999. szeptember 30-ig (postabélyegző kelte) a következő címre kell beküldeni:

Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium

Természetvédelmi Hivatal

1121 Budapest, Költő u. 21.

A borítékon feltüntetendő: "Cholnoky Karszt- és Barlangkutatói pályázat"

Az egyéni és csoportos kategóriában egyaránt egy-egy I., II., és III. díj, valamint különdíj(ak) adandó(k). A Bíráló Bizottság a pályázatok értékelése után fenntartja a jogot a díjak megváltoztatására.

A Bíráló Bizottság ezen felül különdíjakat, pénz- és tárgyjutalmakat, illetve ifjúsági díjat a középiskolai, illetve felsőfokú tanintézményben tanuló egyéni pályázók részére is kiadhat. Különdíjban részesül minden további olyan pályázat, amely a 3., 4., 5. témarészek közül legalább egyben 60 %-os vagy ezt meghaladó teljesítményt (min. 15 pontot) ér el. A pénz összegéről és tárgyjutalmakról a bizottság a pályázatok ismeretében dönt.

Az eredmény ünnepélyes kihirdetésére, a díjak átadására a Barlangkutatók Szakmai Találkozója keretében 1999. november 5–7. között Tatabányán kerül sor.

A pályázattal kapcsolatban további információt ad:

KöM TvH Barlangtani Osztály

tel: 325-9503, 325-9504

MKBT Titkárság

tel: 201-9493

DR. KESSLER HUBERT JÓSVAFŐ DÍSZPOLGÁRA

Az idei Jósvafői Falunapok (július 30–augusztus 1.) rendezvényein poszthumusz díszpolgárrá választották dr. Kessler Hubertet, aki barlangigazgatósága előtt és alatt nemcsak a barlang kutatásában és fejlesztésében, hanem Jósvafő és Aggtelek idegenforgalmi fejlesztésében is jelentős szerepet játszott. A tervek szerint a Baradla-barlang jósvafői bejárata mellett, az éppen Kessler által épített első épületben, hagyatékából Kessler-emlékszobát rendeznek be.

A poszthumusz kitüntetést második feleségének, Szabó Margitnak kellett volna átvennie, aki azonban az ünnepség előtt 3 héttel váratlanul elhunyt. (Temetésére július 20-án került sor a szűk család és a Kessler Huberttel és feleségével szorosabb kapcsolatban levő barlangkutatók részvételével.) A kitüntetést így Szabó Miklósné, Kesslerné unokaöccsének felesége vette át Jósvafőn.

H.T.

FELHÍVÁS

Várjuk azon tagtársak jelentkezését, akik a Társulat bevételeinek növelése érdekében ipari alpinista munkavégzéssel ablakmosást vállalnak.

A munkákat ellenszolgáltatás nélkül – régi, rossz szóhasználattal társadalmi felajánlással – kívánjuk végeztetni. Természetesen a saját felszerelés használatából felmerülő költségeket mindenki részére megtérítjük.

A munkában résztvevőknek a jogszabályi háttérrel biztosítjuk (hivatalos ipari alpin vizsga, orvosi vizsgálat, biztosítás stb.).

Titkárság

MEGJELENT

A várva-várt *Karszt és Barlang 1994. I-II. száma* megjelent, melyet az 1995-ben tagsággal rendelkezők a tagdíj fejében kapnak meg (a postaköltségek csökkentése céljából az eddig elért csoportvezetők és egyéni tagok már megkapták, kérjük a többieket is a lehetőség szerinti személyes átvételre).

A szám további példányai 200 Ft-os áron kaphatók a Titkárságon.

A tavaly megjelent (és még kapható) Pádis karsztvidéke turistatérkép folytatásaként hasonlóan jó kivitelben napvilágot látott a

– *Hargita-hegység* (1:50 000) és a

– *Torockói-hegység északi része és a Tordai-hasadék* (1:45 000)

turistatérképe.

Kaphatók a Társulat Titkárságán 440 ill. 320 Ft-os áron.

Várható, hogy a közeljövőben érkezik és kapható lesz a

– *Gyilkos-tó és Békás-szoros* (1:15 000) és a

– *Szt. Anna-tó* (1:35 000)

turistatérképe 320 Ft-os áron.

FELHÍVÁS

A közelmúltban Ausztriában magyar barlangkutatókkal történt szerencsés kimenetelű barlangi vízbetöréssel kapcsolatban a karintiai barlangkutatók vezetője azzal a kéréssel fordul a területük barlangjait felkereső magyar barlangkutatókhoz, hogy a meglátogatandó barlang nevét, a túra időpontját, időtaramát, a résztvevők számát az alábbi címre jelentsék be (nem engedélykérés), hogy hasonló váratlan esetekben azonnal intézkedni ill. segíteni tudjanak:

Harald LANGER

Fachgruppe für Karst- und Höhlenkunde

Museumgasse 2.

A-9020 KLAGENFURT

Fax: 43/463/536-30540 (hétfő–péntek 8⁰⁰–11³⁰)

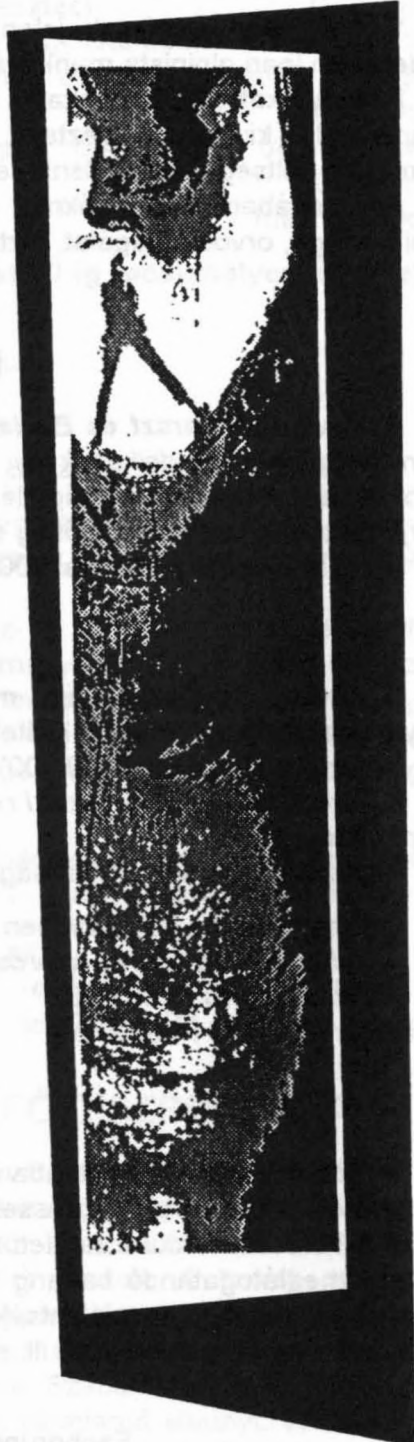
bakancs	☒	lámpa	☒
hátizsák	☒	karbidtartály	☒
hálózsák	☒	karbid	☒
sátor	☒	sisak	☒
derékajk	☒	overall	☒
főző	☒	aláöltözés	☒
edények	☒	beülő	☒
polár	☒	maillon	☒
Gore-Tex	☒	karabinerek	☒
tájéoló	☒	kantár	☒
GPS	☒	Stop-csiga	☒
könyv, térkép	☒	Croll	☒
bivakos bag	☒	Poignée	☒
köteles bag	☒	lépőszár	☒
nittes bag	☒	kötél	☒
kisbag	☒	kötélvédő	☒

TENGERSZEM-SPORT
a Gortani-expedíció hivatalos támogatója

Budapest, VII. ker.
Dohány u. 29., Rákóczi út 32.
tel.: 322-1606, fax: 342-9551

www.tengerszem.hu

**MKBT-TAGOKNAK
7% KEDVEZMÉNY**

JELENTKEZÉSI LAP
a Barlangkutatók Szakmai Találkozójára
Tatabánya, 1999. november 5-7.

Név:

Levelezési cím:

Szállást kérek: november [5]-én, [6]-án éjszakára *(kérjük a kívánt napot, napokat beikszelni)*

Előfizetéses étkezést kérek *(kérjük a kívánt étkezést, étkezéseket beikszelni)*:

pénteken	vacsora
szombaton	reggeli
	ebéd
	vacsora
vasárnap	reggeli
	ebéd

Előadást kívánok tartani az alábbi címmel:

Az előadáshoz szükségem van: táblára, diavetítőre, egyébre:

Posztert kívánok bemutatni az alábbi címmel:

A poszter helyigénye: m², vagy m x m.

Vállalom, hogy a rendezvény részvételi díját, valamint a fentiekben igényelt szállás és étkezési költségeket **október 20-ig** a Társulat Titkárságához személyesen vagy csekken befizetem.

..... 1999. szeptember

Beküldendő: 1999. szeptember 20-ig.

.....
aláírás

Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
1027 Budapest, Fő utca 68.

NYOMTATVÁNY

Év	Tagdíj	Összesen
1997	1000	1000
1998	1000	1000
1999	1000	1000
2000	1000	1000
2001	1000	1000
2002	1000	1000
2003	1000	1000
2004	1000	1000
2005	1000	1000
2006	1000	1000
2007	1000	1000
2008	1000	1000
2009	1000	1000
2010	1000	1000
2011	1000	1000
2012	1000	1000
2013	1000	1000
2014	1000	1000
2015	1000	1000
2016	1000	1000
2017	1000	1000
2018	1000	1000
2019	1000	1000
2020	1000	1000
2021	1000	1000
2022	1000	1000
2023	1000	1000
2024	1000	1000
2025	1000	1000
2026	1000	1000
2027	1000	1000
2028	1000	1000
2029	1000	1000
2030	1000	1000

